

AKADEMIA MUZYCZNA IM. I.J. PADEREWSKIEGO W POZNANIU
WYDZIAŁ INSTRUMENTÓW SMYCZKOWYCH, HARFY, GITARY I LUTNICTWA

Moduł/Przedmiot:	Historia muzyki z literaturą			Kod modułu:	xxx
Koordinator modułu:	dr Mikołaj Rykowski, ad.			Punkty ECTS:	3
Status przedmiotu:	Obowiązkowy	Rodzaj zajęć:	Wykład	Ilość godzin:	60
Wydział:	Instrumentów Smyczkowych, Harfy, Gitary i Lutnictwa	Kierunek:	Instrumentalistyka		
Specjalności:	Wszystkie	Profil studiów:	Ogólnoakademicki		
Forma studiów:	Stacjonarne, pierwszego stopnia	Język:	polski		
Umiejscowienie w siatce godzin:					
Semestr I:		Semestr II:		Semestr III:	30, Zal, 1 ECTS
Semestr IV:	30, Egz, 2 ECTS	Semestr V:		Semestr VI:	

Prowadzący zajęcia	dr Mikołaj Rykowski, ad.
Cele i założenia modułu	<p>Pozyskanie uporządkowanej wiedzy o twórczości muzycznej w perspektywie historycznej i systematycznej; Nabycie umiejętności określania kontekstu historyczno-muzycznego, repertuaru omawianego i prezentowanego na zajęciach; Pozyskanie wiedzy dotyczącej twórczości kompozytorów klasycyzmu muzycznego oraz ogólnych wiadomości o epoki oświecenia; Pozyskanie wiedzy dotyczącej twórczości kompozytorów romantyzmu muzycznego oraz ogólnych wiadomości o najważniejszych wydarzeniach w XIX wieku.</p>
Wymagania wstępne	<p>Student powinien posiadać umiejętności w zakresie ogólnego rozpoznawania form i gatunków muzycznych oraz wiedzieć do jakich epok historycznych przyporządkować twórczość konkretnych kompozytorów. Niezbędna jest także znajomość terminologii muzycznej potrzebnej do właściwego opisu zjawisk muzycznych.</p>

TREŚCI PROGRAMOWE MODUŁU (przedmiotu)	Liczba godzin
Semestr I	
<p>Historia muzyki i Literatura muzyczna „Więcej światła”! – klasycyzm muzyczny w epoce Oświecenia definicja pojęcia klasycyzm muzyczny; kontekst społeczny („wiek rozumu”); pojęcia: <i>Empfindsamer Still</i> (przedstawiciele), <i>Sturm und Drang</i> (cechy, przedstawiciele), <i>fugato</i>; cechy instrumentacji klasycznej (struktura orkiestry klasycznej – wpływ rezygnacji z <i>basso continuo</i> na instrumentację) Utwory: Symfonia <i>La Passione</i> J. Haydna, I symfonia L. Beethovena</p>	2

<p><i>Sonata, czego od mnie chcesz?</i> - o sonacie w twórczości kompozytorów XVIII wieku definicja pojęcia sonaty - rys historyczny sonata w klasycyzmie (allegro sonatowe – forma binarna i ternarna); zdefiniuj pojęcie styl galant; dojrzała forma sonatowa – przykłady. Utwory: sonaty C.Ph. E. Bacha, sonaty W.A. Mozarta, Beethovena</p>	3
<p>Czy symfonia może zbawić świat? – od sinfonii ku...Odzie do radości symfonia a sinfonia (rys historyczny, przedstawiciele, ewolucja formy); szkoła mannheimska (styl, przedstawiciele); symfonie w twórczości klasyków wiedeńskich. Utwory: symfonie Stamitza, Mozarta (<i>Jowiszowa</i>), Beethovena</p>	5
<p>„Komedia skończona” - o reformie teatru operowego Christopha Wilibalda Glucka. Fragmety opery: Orfeusz i Eurydyka Glucka</p>	2
<p>„Co z tym barokiem”? – teoria afektów w XVIII wieku co to jest teoria afektów?; co to są figury retoryczne? (wymień grupy i podaj przykłady figur w muzyce); Utwory: analiza retoryki w ariach z oper <i>Agrypina</i>, <i>Alcesta</i> Haendla, <i>Urowadzenie z Seraju</i>, Mozarta</p>	2
<p>„Moją muzykę rozumie cały świat” – między uniwersalizmem a geniuszem twórczości Józefa Haydna. twórczość Haydna a najważniejsze fakty z życia kompozytora (periodyzacja); ewolucja idei kameralistyki w kwartetach smyczkowych Haydna (cechy kwartetów z różnych faz rozwojowych twórczości „Papy Haydna”) A jak Amadeusz – charakterystyka twórczości operowej Wolfganga Amadeusza Mozarta twórczość Mozarta a jego droga zawodowa (periodyzacja – do okresu „wiedeńskiego” i od tegoż, podaj cechy); najważniejsze osiągnięcia operowe (akcja dramatyczna, tematyka, współczynniki muzyczne dzieła operowego wobec problematyki popisu i pogłębionego wyrazu dramatycznego) Koncert w epoce klasycyzmu od formy ritornelowej do koncertu klasycznego; koncerty Mozarta, Beethovena i Haydna. Utwory: Symfonie J. Haydna (nr 45, 104), kwartety op. 33 Haydna, fragmenty oper Mozarta: <i>Wesele Figara</i>, <i>Don Giovanni</i>, <i>Czarodziejski flet</i>, koncerty Bocceriniego, C.Ph.E. Bacha, Jana Christiana Bacha, koncerty fortepianowe Mozarta i Beethovena</p>	16
Semestr II	
<p>Romantyzm - ogólna charakterystyka epoki ogólna charakterystyka; estetyka romantyzmu: główne nurty: programowość kontra muzyka absolutna, szkoły narodowe, miniatura muzyczna, dźwięk – wspólny mianownik; korespondencja sztuk. Utwory: Uwertura do <i>Wolnego strzelca</i> Carla Marii Webera, <i>Król Olch</i> Franciszka Schuberta, <i>Adagietto</i> Gustawa Mahlera z V symfonii</p>	4
<p>Idiomatyka pieśni romantycznej – Schubert, Schumann, Brahms, Mahler, Chopin. - dlaczego pieśń? - ogólne cechy pieśni; - pieśń Schuberta, pieśń Schumanna.</p>	4

- Pieśni Chopina Utwory: Pieśni: <i>Małgorzata przy kołowrotku</i> , <i>Wędrowiec</i> - Franciszka Schubert, <i>Dichterliebe</i> – cykl pieśni Roberta Schumanna, <i>Pieśni cygańskie</i> Johannes Brahmsa, <i>Pieśń o ziemi</i> Gustawa Mahlera	
Muzyka programowa – Berlioz, Liszt. muzyka programowa definicja; „muzyczne atrybuty programowości” (Motywy przewodnie, instrumenty w funkcji atrybutów programowości, cytaty muzyczne i stylizacje); programowość według Berlioza i Liszta, Karłowicza Utwory: <i>Symfonia fantastyczna</i> , <i>Harold w Italii</i> Hektora Berlioza, <i>Epizod na maskaradzie</i> Mieczysława Karłowicza	4
Opera w XIX wieku (Bellini, Donizetti, Verdi i Rossini). cechy twórczości operowej Rossiniego (tradycja włoska, <i>Grand Opera</i> , recitativo secco-acompagnato); fazy rozwoju opery włoskiej Bellini, Donizetti, Verdi Utwory: Fragmenty oper: <i>Cyrulik Sewilski</i> G. Rossiniego, <i>Napój miłosny</i> G. Donizettiego, <i>Norma</i> V. Belliniego, <i>Lombardczycy</i> , <i>Nabucco</i> , <i>Otello</i> G. Verdiego	4
Miniatura instrumentalna w XIX-wiecznej kulturze muzycznej składniki estetyczne (styl <i>brillant</i> , programowość, symfonizacja faktury, kolorystyka (<i>styl wyrafinowanej kolorystyki</i>); wpływ pieśni; Nokturn, Ballada, rapsodia (formy, ABA, Scherzo z Menuetem, Rondo, Forma sonatowa); Utwory: Scherza, nokturny i ballady Fryderyka Chopina, <i>Impromptus</i> F. Schuberta, <i>Pieśni bez słów</i> F. Mendelssohna	4
Requiem – Mozart, Berlioz, Verdi, Dvořák, Brahms. nurt cecylikański (Wacław Gieburowski, Józef Surzyński); Utwory: <i>Requiem</i> Berlioza, Verdiego, Dvořák, Brahmsa	2
Dramat muzyczny Ryszarda Wagnera Utwory: Fragmenty oper – <i>Lohengrin</i> , <i>Tristan i Izolda</i> , <i>Śpiewacy norymberscy</i> , <i>Latający Holender</i>	2
Wirtuozeria instrumentalna a styl narodowy (Chopin, Zarębski) Utwory: F. Chopin: - koncerty fortepianowe, - Polonezy i Mazurki, Juliusz Zarębski – kwintet fortepianowy g-moll	2
Koncert w epoce romantyzmu Utwory: Koncerty fortepianowe: Schumanna, Mendelssohna, Brahmsa, Liszta	2
Szkoły narodowe Utwory: B. Smetana <i>Wełtawa</i> , <i>W stepach Azji środkowej</i> Aleksander Borodin	2

	Kod efektu	EFEKTY KSZTAŁCENIA MODUŁU (przedmiotu)	Odwwołanie do kierunkowych efektów kształcenia
Wiedza (W)	W01	Posiada wiedzę na temat ogółu charakterystycznych dla omawianych epok stylów i technik kompozytorskich z uwzględnieniem muzyki instrumentalnej i wokalnie-instrumentalnej	K_W01
	W02	Zna właściwości praktyk i tradycji muzycznych, oraz posiada wiedzę na temat ich uwarunkowań społecznych	K_W01
Umiejętności (U)	U01	Rozpoznaje charakterystyczne dla omawianej epoki historycznej obsady instrumentalne, gatunki i formy muzyczne	K_W04
	U02	Rozpoznaje słuchowo repertuar muzyczny określony w kanonie literatury muzycznej (podanym dla każdej epoki)	K_U02
	U03	Potrafi powiązać konkretne efekty dźwiękowe z twórczością danej epoki oraz twórczością konkretnego kompozytora	K_U03

Kompetencje społeczne (K)	K01	Przetransponowanie zdobytej wiedzy i umiejętności na potrzeby kształtowania własnej drogi zawodowej i postawy artystycznej	K_K02
---------------------------	-----	--	-------

Metody kształcenia	wykład problemowy
	wykład konwersatoryjny
	wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień
	analiza (studium) przypadków
	prezentacja nagrań CD i DVD

Metody weryfikacji efektów kształcenia	Wymagania końcowe – zaliczenie roku, forma oceny	Nr efektu					
	kolokwium ustne	W01	W02	U01	U02	K01	
	kolokwium pisemne	W01	W02	K01	U01	U02	U03

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu	Warunki zaliczenia:	Zaliczenie przedmiotu uwarunkowane jest uczęszczaniem na zajęcia (kontrola obecności) oraz osiągnięciem wszystkich założonych efektów kształcenia (w minimalnym akceptowalnym stopniu – w wysokości powyżej 50%). Szczegółowe zasady określone są w par. 17 Regulaminu studiów.				
	Warunki egzaminu:	Warunkiem przystąpienia do egzaminu lub kolokwium jest uzyskanie zaliczenia z przedmiotu. Warunkiem zdania egzaminu lub kolokwium jest uzyskanie minimum 11 punktów. Ocena wyrażana jest w skali od 1 do 25 pkt. obowiązującej w AM w Poznaniu.				
	Inne:					
	Semestr I:	Semestr II:	Semestr III:	Semestr IV:	Semestr V:	Semestr VI:
	Zaliczenie	Egzamin				

NAKLAD PRACY STUDENTA – ILOŚĆ PUNKTÓW ECTS			
		Ilość godzin:	Punkty ECTS:
Godziny realizowane przy bezpośrednim udziale nauczyciela akademickiego	Zajęcia dydaktyczne:	60	2
	Konsultacje:	2	0,07
	Ilość godzin egzaminu:	3	0,1
	Suma:	65	2,17 (72,22 %)
Ilość godzin samodzielnej pracy studenta w czasie trwania przedmiotu	Przygotowywanie się do zajęć:	10	0,33
	Przygotowywanie się do ostatecznego zaliczenia/zdania egzaminu:	12	0,4
	Przygotowywanie się do prezentacji w czasie trwania semestru:	3	0,1
	Suma:	25	0,83 (27,78 %)
	Inne:		
Sumaryczny nakład pracy:		90	3

Literatura podstawowa

- Blume Friedrich (red.). (1949-1956). Encyklopedia: *Die Musik in Geschichte und Gegenwart*. Kassel: Bärenreiter.
- Chomiński, Józef (1990). *Historia muzyki*, t. 2, Kraków: PWM.
- Einstein Alfred, *Muzyka w epoce romantyzmu*, Kraków 1983.
- Golianek Ryszard Daniel, *Muzyka programowa XIX wieku. Idea i interpretacja*, Poznań 1998.
- Jarociński Stefan, *Ideologie romantyczne*, Kraków 1979.
- Lissa Zofia, *Romantyzm w muzyce: definicja, kryteria, periodyzacja*. (W:), *Szkice z estetyki muzycznej*, Kraków 1965.
- Michels, U. (2003). *Atlas muzyki*, t. 2. Warszawa.
- Poniatowska Irena, *Muzyka fortepianowa i pianistyka w wieku XIX*, Warszawa 1991
- Pociej Bohdan, *Mahler. Idea, dźwięk, forma*, Kraków 1992
- Sadie, Stanley (red.). (2001). *The New Grove Dictionary of Music and Musicians*. London: Macmillan Publishers. New York: Grove's Dictionaries. (dostępna także wersja on-line)
- Samson, J. (red.). (2001). *The Cambridge History of Nineteenth-Century Music*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Tomaszewski Mieczysław, *Studia nad pieśnią romantyczną*, Kraków 1997
- Polony Leszek, *Poetyka muzyczna Mieczysława Karłowicza*, (rozd. I), Kraków 1986
- Henryk Wieniawski. *Composer and virtuoso in the musical culture of the XIX and XX centuries*, red. Jan Stęszewski, Poznań 2001.
- Dahlhaus Carl (1988). *Idea muzyki absolutnej i inne studia*. Kraków: PWM.
- Fubini Enrico (1997). *Historia estetyki muzycznej*. Kraków: Musica Iagellonica.
- Pociej Bohdan (2006). *Z perspektywy muzyki. Wybór szkiców*. Warszawa: Biblioteka „Więzi”.
- Irena Poniatowska, *Muzyka fortepianowa i pianistyka XIX wieku*, Warszawa 1991.
- Tomaszewski Mieczysław (2005). *Chopin – człowiek, dzieło rezonans*. Polskie Wydawnictwo Muzyczne.
- Danuta Gwizdalanka, *Historia muzyki*, Kraków PWM 2006.

Literatura uzupełniająca

- Beethoven. *Studia i interpretacje*, Kraków 2000
- Charles Rosen, *The Classical Style: Haydn, Mozart, Beethoven*, New York 1971
- Einstein A., *Muzyka w epoce romantyzmu*, Kraków 1983
- Mozart. *Człowiek i dzieło*, Kraków 1975.
- Jarosław Mianowski, *Afekt w operach Mozarta i Rossiniego*, Poznań 2004
- Alina Mądry, *Carl Philipp Emanuel Bach Estetyka – stylistyka – dzieło*, Poznań 2003.
- Karl Geiringer, *Haydn*, tłum. Ewa Gabryś, Kraków 1985.
- Stefania Łobaczewska, *Beethoven*, Kraków 1983.
- Wolfgang Amadeusz Mozart-Listy, Wybór, przekład, komentarze, kalendarium, indeksy - Ireneusz Dembowski, Warszawa 1991.
- Danuta Szlagowska, *Muzyka baroku*, Gdańsk 1998.
- Michel Thomas Roleder, *A History of the concerto*, Oregon 1994.
- Jasińska Danuta, *Styl brilliant a muzyka Chopina*, Poznań 1995
- Golianek Ryszard, *Juliusz Zarębski. Człowiek-muzyka-kultura*, Kraków 2004
- Golianek Ryszard, *Dzieła muzyczne Juliusza Zarębskiego. Chronologiczny katalog tematyczny*, Kraków 2002
- Dybowskiego Stanisław, *Słownik pianistów polskich*, Warszawa 2003
- Z dziejów polskiej kultury muzycznej*, tom 2: *Od Oświecenia do Młodej Polski*, red. S. Łobaczewska, Kraków 1966
- Dziębowska Elżbieta, *O polskiej szkole narodowej*, (w:) *Szkice o kulturze muzycznej XIX wieku*, t. 1, Warszawa 1971
- Gwizdalanka Danuta, *Historia muzyki 2*, Kraków PWM 2006

Biblioteki wirtualne i zasoby on-line

MOŻLIWOŚCI KARIERY ZAWODOWEJ

Student jest przygotowany do podjęcia studiów II stopnia na Wydziale Instrumentalnym Akademii Muzycznej. W sposób kompetentny potrafi definiować style i praktyki kompozytorskie oraz przyporządkowywać im adekwatną estetykę wykonawczą. W sposób świadomy może wykorzystywać zdobytą wiedzę teoretyczną do własnych poszukiwań artystycznych i kształtowania swojej przyszłej drogi zawodowej. Oznacza to zarówno wybór najbardziej odpowiedniej dla siebie twórczości kompozytorskiej, jak i obranie konkretnej drogi zawodowej w rozumieniu wyprofilowania jej w kierunku wykonawstwa solowego, uczestnictwa w interpretacjach muzyki kameralnej, lub poświęcenia się aktywności orkiestrowej czy pedagogicznej.